Convenția multilaterală: când începe să producă efecte în România?

Autori:

- *Ionuț Măstăcăneanu, Director, Servicii Consultanță Fiscală, KPMG România*
- *Andrada Goriță, Senior Manager, Servicii Consultanță Fiscală, KPMG România*
- *Anca Fercalo, Consultant, Servicii Consultanță Fiscală, KPMG România*

***Rezumat:** Convenția Multilaterală de Implementare a Măsurilor Tratatelor Fiscale Menite să Prevină Erodarea Bazei Impozabile și Transferul Profiturilor sau, pe scurt, „MLI”, a fost ratificată în cele din urmă și de România. Mai mult decât atât, prevederile MLI au intrat și în vigoare, ceea ce a ridicat întrebări asupra datei la care MLI începe să producă efecte. Doar că, pentru ca MLI să producă efecte, este nevoie ca România să depună la OCDE și ultima dintre notificările privind îndeplinirea procedurilor interne, data nefiind încă anunțată.*

***Summary:** The Multilateral Convention to Implement Tax Treaty Related Measures to Prevent Base Erosion and Profit Shifting (the „MLI”) has finally been ratified by Romania. Furthermore, the MLI provisions have entered into force, a situation on which has generated confusion in terms of the date when the MLI will produce effects. In order for the MLI to produce effects, it is necessary for Romania to submit to the OECD the last of the notifications made concerning the fulfillment of internal procedures, but up to now it is unclear when this will happen.*

1. Introducere

Convenția Multilaterală de Implementare a Măsurilor Tratatelor Fiscale Menite să Prevină Erodarea Bazei Impozabile și Transferul Profiturilor (denumită în continuare „MLI” sau „Convenția”) reprezintă un rezultat concret al uneia dintre cele 15 acțiuni inițiate de OCDE în anul 2013 referitoare la lupta împotriva erodării bazei fiscale și transferul profiturilor (denumită în continuare „BEPS”), mai exact Acțiunea 15.

Întrucât implementarea măsurilor BEPS ar fi necesitat modificarea modelelor convențiilor fiscale și, respectiv, a tratatelor bilaterale bazate pe acest model de convenție, efortul ar fi presupus schimbări la nivelul a aproximativ 3.000 de tratate bilaterale, o muncă importantă, de lungă durată, și care ar fi fost, într-un fi nal, irelevantă, având în vedere modifi cările dorite. Astfel, a luat naștere propunerea de a adopta un instrument multilateral cu ajutorul căruia tratatele bilaterale încheiate între jurisdicții să poată fi modificate într-o perioadă relativ scurtă, pentru actualizarea regulilor internaționale și reducerea riscului de evaziune fiscală, care ar putea fi întreprinsă de către companiile multinaționale.

În luna noiembrie 2016, peste 100 de jurisdicții au încheiat negocieri privind Convenția multilaterală pentru implementarea în cadrul tratatelor fiscale a măsurilor legate de prevenirea erodării bazei impozabile și transferul profiturilor către jurisdicții cu regimuri fiscale favorabile. Prima ceremonie de semnare a MLI a avut loc în 7 iunie 2017, la Paris, și a intrat în vigoare la 1 iulie 2018. Până în prezent, 100 de jurisdicții au semnat acordul, 79 de jurisdicții au ratificat, acceptat sau aprobat MLI și alte trei jurisdicții și-au exprimat intenția de a semna în viitor instrumentul. Semnatarii includ jurisdicții de pe toate continentele, iar alte jurisdicții întreprind, de asemenea, în mod activ, demersuri în procesul de semnare.

2. Prevederi generale MLI

Convenția multilaterală reprezintă un mecanism eficace pentru implementarea sincronizată și eficientă a schimbărilor adoptate în cadrul rețelei de acorduri pentru evitarea dublei impuneri existente, fără a fi necesară renegocierea bilaterală a fiecăruia în parte.

MLI are tocmai rolul de a modifica acordurile fi scale încheiate între două sau mai multe părți. Aceasta nu funcționează în același mod ca un protocol de modificare la nivelul unui singur tratat existent, unde se modifică în mod direct textul acordului respectiv, ci, în acest caz, prevederile Convenției multilaterale se aplică concomitent cu cele ale acordurilor fiscale în vigoare, modificând modul lor de aplicare pentru a implementa măsurile BEPS. Ca rezultat, în timp ce, pentru scopuri interne, unele părți la Convenția multilaterală pot dezvolta versiuni consolidate ale acordurilor fiscale în vigoare, așa cum au fost acestea modificate de Convenția multilaterală, altele pot să nu facă acest lucru, întrucât consolidarea acordului fiscal cu noile modificări nu este o condiție obligatorie pentru aplicarea MLI.

Așa cum îi arată și numele, MLI conține măsuri privind combaterea aplicării abuzive a prevederilor tratatelor de evitare a dublei impuneri (art. 7 din cadrul MLI), combaterea măsurilor de evitare, într-un mod artificial, a sediilor permanente (art. 12-15 din MLI), eficientizarea mecanismelor de soluționare a litigiilor (art. 16-17 din MLI), măsuri de arbitraj (opțiune aplicabilă doar dacă ambele state contractante o notifică). Două dintre aceste standarde reprezintă standarde minime, obligatoriu de îndeplinit la nivelul tuturor jurisdicțiilor care aplică prevederile MLI, respectiv standardul minim de prevenire a folosirii abuzive a tratatelor (Acțiunea 6) și standardul minim de îmbunătățire a soluționării litigiilor (Acțiunea 14).

Puteți citi continuarea articolului în nr. 1/2023 al revistei Tax Magazine. Găsiți aici mai multe detalii despre

abonamentele Tax Magazine.